

κρόθεν ἐντὸς τῶν ὁποίων βασιλεύει ἡ ὑπὲρ πάντα τὰ λοιπὰ τῆς Ἑλλάδος μέρη καθαριότης. Ἐστρωμένα τὰ ἐδάφη μὲ ὠραιότατα μάρμαρα καὶ λαμπρὰ ἐπιπλα, αἱ δὲ οἰκίαι τῶν ἐπισήμων κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἔχουσι αὐλὴν καὶ κήπον μὲ διάφορα δένδρα κάρπιμα μετακομισθέντα ἐκ τῆς Εὐρώπης, αἱ δὲ ὁδοὶ τῆς πόλεως, ὡς ἀνώμαλοι καὶ στεναὶ ἐν καιρῷ βραγχίων βροχῶν, ἐπιφέρουσιν εἰς τὰς ἐν τῷ ἐπιπέδῳ τῆς πόλεως κειμένας οἰκίας πλημμύρας φρικτάς, ὡς τοῦτο συνέβη κατὰ τὸ 1806 ἔτος, ὅταν ἐκρημνήσθησαν δεκαοκτὼ οἰκίαι, καὶ συνέβησαν εἰς τοὺς ἐμπόρους μέγισται ζημίαι καὶ ὑφώλη ἢ πλημμύρα ἐν τῷ ναῷ τῆς Μονῆς ἀπὸ τὰ εἰσρέοντα ὀρμητικὰ ὕδατα μέχρι τῆς Ἀγίας Τραπέζης, καὶ μετὰ τὴν παῦσιν τῆς πλημμύρας, ἥτις διήρχησε τρεῖς ἡμέρας, εὐρέθησαν εἰκοσιδύο νεκροὶ πάσης ἡλικίας καὶ γένους.

Ἡ ἀγορὰ κεῖται πλησίον τοῦ λιμένος, πέριξ τῆς ὁποίας εἶναι αἱ δημόσιαι ἀποθήκαι καὶ τὰ ἐργαστήρια τῶν ἐμπόρων καὶ βιομηχάνων. Ἐκεῖ εἶναι καὶ ἡ Μονὴ τῆς Παναγίας(*), ἥτις κατέστη περιβόητος διὰ τὰ ἐκεῖ γινόμενα συμβούλια τῶν Προκρίτων καὶ πρὶν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος· καὶ μάλιστα αἱ σκέψεις καὶ αποφάσεις τῶν κατὰ θάλασσαν ἐκστρατειῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος,

(*) Ἡ Μονὴ αὕτη ἔχει καὶ Μετόχιον κατὰ τὴν Περιβόλαν, ἡ ὁποία εἶναι παράλιος, καὶ λιμὴν ἀσφαλὲς καὶ εὐρύχωρος τῆς Πελοποννήσου ἀντικρυ τῆς Ἰδρας. λέγεται δὲ αὕτω διότι ἐκεῖ εὐρίσκονται τ' ἀνήκοντα ὑποστατικά εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς Ἰδρας περὶ οὗ θέλει γίναι λόγος ἄλλοτε. Οὗτος ὁ λιμὴν εἶναι ὁ μόνος εἰς τὸν ὅποιον ἔλα τὰ πολεμικὰ πλοῖα τῶν Εὐρωπαίων, ὡσαύτως—καὶ ὁ Ὀθωμανικὸς στόλος ἐκεῖ συνεΐθιζε νὰ ἐλλιμενίζεται, ὅτε ἐξήρχετο ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ νὰ περιφέρειται εἰς τὸ Αἰγαῖον.

καὶ διὰ τὸ πρὸς τὸν ναὸν τῆς μονῆς τῆς Παναγίας σέβας, οὐχὶ μόνον τῶν Ὑδραίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἁλλοδαπῶν.

Ἐκεῖ κρέμανται πολύτιμα ἀναθήματα, χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, καὶ κατ' ἐξοχὴν ὁ χρυσοῦς πολυέλαιος, ὁ ἀφιερωθείς ὑπὸ τοῦ Δ. Σαρχόση, κρεμάμενος ἄλλοτε εἰς τὰ ἀνάκτορα τῶν Τουρκεριῶν τῶν Ἡαρισίων, ἐπὶ τῆς βασιλείας Λουδουβίκου τοῦ ΙΣΓ'. καὶ κατὰ τὴν τότε ἐπανάστασιν τῆς Γαλλίας ἀγορασθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀφιερῶσαντος αὐτόν.

Ἡ Ὑδρα ἔχει τέσσαρας λιμένας, τὸν τῆς πόλεως, μόλις τριάκοντα πλοίων ἔχοντα χωρητικότη-
τα, καὶ οὐχὶ τόσον ἀσφαλῆ, ὅταν ὁ ἀνεμὸς ᾖται ἀρκτικός· τὸν εἰς Μανδράκι, ὅπου εἶναι τὸ λοιμο-
καθαρτήριο, τὸν εἰς Καμίνι, καὶ τὸν ἐμπροσθεν τοῦ Μώλου, οὐδ' αὐτοὺς ὄντας τόσον ἀσφαλεῖς διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

Περὶ τῶν πρώτων οἰκειῶν τῆς Ὑδρας δὲν εὐρί-
σκομεν τί εἰς τὴν παλαιὰν Ἱστορίαν, εἰμὴ μόνον ὁ
Ἡρόδοτος (Θάλασσα, Βιβλίον Γ'. Παράγραφος 59) ἀ-
ναφέρει ταῦτα· «Παρὰ δὲ Ἑρμιονέων νῆσον ἀντὶ χρη-
μάτων παρέλαβον οἱ Σάμιοι,» Ὑδρέαν τὴν ἐπὶ Πελο-
ποννήσῳ, καὶ αὐτὴν Τροϊζηνίδος παρακατέθεντο·» ὅθεν
φαίνεται, ὅτι κατῴκειτο καὶ τὸ πάλαι. Τοῦτο ἐπιβε-
βαιουται καὶ ἀπὸ τὰ εἰς διχόρους θέσεις τῆς νήτου
ἐρείπια θωμῶν, καὶ παντοδαπῶν ἀγγείων τῆς Ἀρχαι-
ότητος, οἷον πλίνθους καὶ διάφορα ἀγγεῖα πήλινα.
Πιστεύουσι μάλιστα οἱ κήτοιχοι, ὅτι τὸ πάλαι κα-
τῴκουν ἐκεῖ Γίγαντες, διὰ τὸν λόγον, ὅτι εὐρέθη-
σαν ὅσα γιγαντιαῖα, σωζόμενα μέχρι τῆς σήμερον
εἰς λάκκον κείμενον κατὰ τὴν θέσιν τῆς Ἐπισκοπῆς
δύω ὥρας μακρὰν τῆς πόλεως. Καὶ κατὰ τὸ 1798

ὅτε ἀνεκαινίζετο ὁ ναὸς, ὁ καλούμενος Τρεῖς Ἑκκλη-
σίαι, πλησίον τοῦ λιμένος, εὐρέθη τοῦ Ποσειδῶνος
βωμὸς, καὶ συγχρόνως ἀνεκαλύφθη καὶ τάφος μὲ
δοτᾶ ὑπερμεγέθης, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ κνήμη μετρη-
θεῖσα εἶχε μῆκος τριῶν καὶ ἡμίσεως σπιθαμῶν, τὸ δὲ
κρανίον ἦτο μεγαλύτερον τοῦ κοιλοῦ, ἅτινα συνετρί-
βησαν ὑπὸ τῶν παίδων. Ἐκτὸς τῶν ἀρχαιοτήτων
τούτων εὐρίσκονται καὶ ἐρείπια ναῶν εἰς τὴν μνημο-
νευθεῖσαν θέσιν τῆς Ἐπισκοπῆς, ἅτινα δεικνύουσιν,
ὅτι ἀρχαῖα πόλις ὑπῆρχεν ἐκεῖ ὡς καὶ ἔδρα Ἐπι-
σκόπου, ἐξ οὗ ἔμεινε καὶ τὸ ὄνομα Ἐπισκοπῆ. Ἐπί-
σης ἀνεκαλύφθησαν ἐντὸς τῆς πόλεως εἰς τὸ Περι-
βόλιον τοῦ Ἰωάννου Α. Κοκκίνη νομίσματα χαλκίνα,
φέροντα ἐξ ἑνὸς μέρους τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ καὶ
ἀφ' ἑτέρου τὴν τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ,
ὅθεν ὡς ἐκ τούτου ἀποδεικνύεται, ὅτι καταχεῖτο καὶ
ἐπὶ τῶν Χριστιανῶν Αὐτοκρατόρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

Πρῶτοι ἄποικοι, διάλεκτος αὐτῶν, διακομὴ τῆς γῆς,
συρροή ἀποίκων, συσσωμάτωσις αὐτῶν, πρῶτον παρακλη-
σιον, πρώτη ἐκκλησία.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἡρώος Σκεντέρμπεη,
ἡγεμόνος τῆς Ἡπείρου, ὅτε διεσπάρησαν οἱ Στρα-
τιῶται αὐτοῦ καὶ ἡ Ἑλλὰς ὑπέκυψεν ἐξ ὁλοκλήρου
εἰς τὸν ζυγὸν τῶν Τούρκων, ὅσοι ἐκ τῶν Ἑλλήνων
δὲν ὑπέφερον τὴν καταδυναστείαν τῶν τυράννων,
κατέφευγον οἱ μὲν εἰς τὰ ὄρη, οἱ δὲ εἰς τὰς ἐρήμους

νήσους, τινὲς δὲ καὶ εἰς τὴν Ὑδραν. Τότε δύο ἀδελφοὶ Ἠπειρώται, καταγόμενοι ἐκ τῶν διασπαρέντων στρατιωτῶν τοῦ Σκεντέρμπεη, καλούμενοι Λάζαρος καὶ Ζέρβας (*), κατώκησαν εἰς τι πολίχνην τῆς Τροϊζηνίας, καλούμενον Κοκκινιά, ἐξ οὗ ἔλαβον καὶ τὸ ἐπώνυμον οἱ Κοκκῖναι καὶ ἔπειτα Λαζαράδαι, ὅπου καὶ ἐνυμφεύθησαν, μετερχόμενοι τὸν ποιμενικὸν βίον. Ἄλλ' ἐπειδὴ πολυτρόπως ἐπαπειλεῖτο ἡ ζωὴ αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἐκαὶ τυράννων, μετώκησαν εἰς τὴν Ὑδραν τῷ 1580. Οἱ πρῶτοι οὗτοι ἀποικοὶ, συνίσταντο ἀπὸ τρεῖς υἱοὺς καὶ δύο θυγατέρας τοῦ Λαζάρου καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ δύο υἱοὺς τοῦ Ζέρβα μετὰ τῶν συζύγων αὐτοῦ τε καὶ τῶν τέκνων, οἵτινες διὰ τὸν φόβον τῶν Τούρκων ἀνέβησαν ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ ὄρους τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, ὅπου κατασκευάσαντες καλύβας κατώκησαν.

Μετὰ παρέλευσιν δὲ ὀλίγων ἐτῶν, ἤτοι τῷ 1596, προσετέθη καὶ ἄλλη οἰκογένεια ἐξ ἑπτὰ ψυχῶν, τῆς ὁποίας ὁ οἰκογενειάρχης ὠνομάζετο Ῥαφαλιᾶς (Ῥαφαήλ) μεταβάς ἐκ τῆς νήσου Κύθνου (Θερμιά), ὅπου εὐρὼν τοὺς πρῶτους ἀποίκους, συνεσωματώθη μετ' αὐτῶν. Ἄλλ' ἐπειδὴ κατ' ἀρχὰς αἱ δὲ πρῶται οἰκογένειαι δὲν ἠδύναντο νὰ συννενοηθῶσιν, ὡς ἀλλόγλωσσοι, ὁμιλοῦντες τὴν Ἀλβανικὴν, οἱ δὲ ἄλλοι τὴν καθομιλουμένην Ἑλληνικὴν, ἠναγκάσθησαν ἐπὶ τέλος νὰ συγχωνευθῶσιν εἰς μίαν τὴν Ἀλβανικὴν. Ἰδοὺ ὁποία ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τῆς ἐν Ὑδρᾷ ἐπικρατούσης μέχρι σήμερον Ἀλβανικῆς. Συνετέλεσε δ' ἀκόμη εἰς τοῦτο καὶ ἡ συρροὴ τῶν

(*) Ἐκ τούτου κατάγονται οἱ Κουντουριῶται. Διὰ τοῦτο ἔχον καὶ τὴν ἐπωνυμίαν πρέτερον Ζέρβαι.

μετὰ ταῦτα ἐλθόντων Ἀλβανῶν διὰ τὴν κατ' αὐτῶν ἀγρίαν καταδρομὴν τῶν Τούρκων, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σκεντέρμπεη.

Ἀκολούθως αἱ δύο αὗται γενεαί, ἕνεκα τῆς αὐξήσεως καὶ τῆς πολλαπλασιάσεως τῶν οἰκογενειῶν των πρὸς ἀποφυγὴν διενέξεων, διένειμον τὴν νῆσον εἰς τρεῖς περιοχάς, καὶ οἱ μὲν Λαζαράδαι ἔλαβον εἰς κληροδοσίαν τὸ δυτικὸν μέρος, ὡς ἀρμόδιον διὰ τὴν βοσκήν τῶν ποιμνίων, οἱ δὲ Ραφαλιάδαι, οἱ ἐπικληθέντες μετὰ ταῦτα Παροῦδαι, τὸ ἀνατολικὸν καὶ οἱ λοιποὶ συρρέυσαντες εἰς τὰ ἐπίλοιπα μέρη.

Μετὰ παρέλευσιν δὲ περίπου τριάκοντα ἐτῶν, ἤτοι τῷ 1628 μετώκησαν εἰς Ὑδραν ἐκ διαλλαιμάτων δώδεκα ἄλλαι οἰκογένειαι ἐκ τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς Ἀττικῆς, καὶ μία ἐκ τῆς Τήνου, ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν διαφόρων ἀποστάτων μερῶν, οἷον ἐκ Πάργας, Σουλίου, Ἀρτης καὶ Χειμάρρας, ἀλλ' ἀγνοεῖται πῶς ὠνομάζοντο αὗται, ἐπεὶδὴ οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν, ὡς μὴ διαπρέψαντες, ἔμειναν ἄγνωστοι.

Μετὰ ταῦτα ἄλλη τις οἰκογένεια ἐκ τοῦ Αὐλῶνος, πόλεως παραλίας τῆς Ἠπείρου, μετώκησεν ἐκεῖ τῷ 1635, ταύτης ὁ ἀρχηγὸς ἐκαλεῖτο Γκιόνης, ἐξ οὗ κατὰγονται οἱ Γκιῶναι καὶ οἱ Δοκοί.

Ἐπειτα ἐκ τινος χωρίου τῆς Εὐβοίας Κριεῖᾶ καλούμενον, μετώκησαν τρεῖς ἀδελφοὶ οἰκογενετάρχαι τῷ 1640, ἐξ οὗ ἐπωνομάσθησαν οἱ Κριεΐδαι, γεωργοὶ τὸ ἐπάγγελμα, οἵτινες καλλιεργοῦντες τὸν ἀγρόν των, εὖρον κατὰ τύχην πύθον περιέχοντα ἀργυρᾶ νομίσματα, τὰ ὅποια διανείμαντες μεταξὺ των ἐξ ἴσου, ὡς φοβούμενοι, μήπως φωραθῶσι καὶ κινδυνεύσωσι ὑπὸ τῶν Τούρκων τὴν ἑαυτῶν ζωὴν, ἀνεχώρησαν διὰ νυκτός σὺν γυναίξί καὶ τέκνοις μετὰ τῆς κινε-

τῆς περιουσίας αὐτῶν, καὶ μετέβησαν κατὰ πρῶτον εἰς τὸν Πόρον, ὅπου καὶ διέμεινον οἱ δύο μικρότεροι ἀδελφοί, ὁ δὲ μεγαλῆτερος αὐτῶν κατέφυγεν εἰς Ὑδραν μετὰ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, συγχειμένης ἐκ δύο υἱῶν καὶ δύο θυγατέρων. Ἀπασαι δὲ αἱ οἰκογένειαι, εἴκοσι καὶ τρεῖς οὔσαι, ἐλογίζοντο διὰ τῆς συμπνοίας καὶ ἀδελφικῆς ἀγάπης ὡς μία, καὶ διὰ τὴν διατηρῶσι τὴν πατρῴαν ἐλευθερίαν, κατόικουν εἰς τὸ προειρημένον ὄρος τοῦ Προφήτου Ἑλίου, μακρὰν τῆς συγκοινωνίας τῶν λοιπῶν μερῶν, ζῶντες ἀνεξαρτήτως μετ' ἀπλοϊκῶν ἡθῶν καὶ ἐνασχολούμενοι, ὡς ποιμένες καὶ γεωργοί, χωρὶς νὰ ἐνοχλῶνται παρ' οὐδενός. Ἀλλ' ὅτε μετ' ὀλίγον ὁ ἀριθμὸς τῶν Οἰκογενειῶν ὑπερέβη τὰς ἑκατὸν καὶ ἤρχισαν νὰ ἐναγκαλίζωνται καὶ τὴν ἀλιείαν καὶ ἐγένοντο θαρράλαιοι, ἄφησαν τὰς ἐπὶ τοῦ ὄρους καλύβας καὶ τὴν ἀγροικίαν καὶ κατέβησαν ἐκ διαλειμμάτων εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ αὐτοῦ ὄρους κατὰ τὴν θέσιν τῆς ἄνω Πόλεως, καλουμένην Κιάφαν (Ἀλβανικῶς σημαίνουσαν κεφαλὴν, ἥτοι Κορυφὴν), ἀπέχουσαν τῆς θαλάσσης περὶ τὰ εἴκοσι λεπτὰ, ὅπου συνεσωματώθησαν ἅπασαι, καὶ ὅπου πρὶν ἢ θέσις αὕτη ἐσκεπάζετο ὑπὸ δένδρων.

Ἀλλὰ μετὰ ταῦτα τῷ 1641 διὰ τὸν ἀκατάπαυστον πόλεμον τὸν μεταξὺ Ὀθωμανῶν καὶ Ἑνετῶν, ἡναγκάσθησαν πολλοὶ Πελοποννήσιοι ἕνεκα τῶν καταδυναστειῶν ἀμφοτέρων τῶν ἔθνων καὶ κατέφυγον πανταχόθεν εἰς Ὑδραν. Μεταξὺ δὲ τῶν ὑποίκων τούτων ἦσαν καὶ αἱ γενεαὶ τῶν Ἑλευθερίων, τῶν Πάνων καὶ τῶν Σέρρων, ὧν αἱ δύο πρῶται ἦλθον ἐκ τῆς Ἑρμιόνης, ἡ δὲ τελευταία ἐκ τινος κώμης τῆς Τροιζηνίας καλουμένης Φούριθι, καὶ μετὰ δύο ἔτη ἦλθον ἐκ Κύ-

Θνου ἄλλαι δὺν οἰχογένειαι, ἤτοι οἱ Νέγκαι καὶ οἱ Γκοῦμαι, συγκεῖμεναι ἐξ ἑνδεκα ἀτόμων καὶ μεταξὺ αὐτῶν καὶ εἰς ἱερομόναχος γέρων, χρησιμεύσας ὡς πνευματικὸς, ὁμοῦ καὶ τις μοναχὴ, ἣτις κινουμένη ὑπὸ εὐλαβείας, ἀνήγειρεν ἰδίᾳ δαπάνῃ ναΐδιον εἰς τὸ παράλιον ἐπ' ὀνόματι τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ὅπου τὴν σήμερον κεῖται ἡ μονὴ τῆς Παναγίας, καὶ ἐκεῖ ἐμόνασεν, ἐκλεχθεῖσα Ἡγουμένη ὑπ' ἄλλων δεκαοκτὼ μοναχῶν, αἵτινες εὐλαβείας κινούμεναι, συνήχθησαν ἐκεῖ, ἔχουσαι ὡς ἐφημέριον τὸν μνημονευθέντα Ἱερομόναχον, σεβασμιώτατον ὄντα.

Ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ τῷ 1646, αἱ μοναχαὶ ἐλυποῦντο, ὡς μὴ ἔχουσαι ἐφημέριον, καὶ τότε ἀνελπίστως ἦλθεν ἀπὸ τὸ Κρανίδιον μετ' ἄλλων φυγάδων καὶ Ἱερεῖς τις, ὅστις ὅτε ἱερούργει, κατέβαινον καὶ οἱ ἐν τῷ χωρίῳ κατὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας. Ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο ἔφερε δυσκολίαν εἰς αὐτοὺς, ἀνήγειραν εἰς τὸ χωρίον τὴν Κιάφαν Ἐκκλησίαν, ἐπ' ὀνόματι τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, ὅπου ὁ Ἱερεὺς οὗτος ἀναβαίνων κατὰ τὰς ἑορτὰς ἐλειτούργει.

Ἡ Ὑδρα τότε, ὡς μὴ οὔσα γνωστὴ εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν ἐξουσίαν, οὐτ' ἐφορολογεῖτο, οὔτε ὑπέκειτο εἰς τὴν Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν, ἀλλ' ὁ τῆς Κύθνου Ἐπίσκοπος, ὡς ἔχων γνῶσιν πρὸ πολλοῦ περὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀποικιῶν, μετέβαινε κατ' ἔτος ἐκεῖ πρὸς καταρτισμὸν τῶν κατοίκων καὶ ἐχειροτόνησεν ἱερεῖς ἐντοπίους, ἐγκαινιάσας καὶ τὸν νεόδμητον ναὸν αὐτῶν καὶ ἄλλους δύο ναοὺς, μέχρις ὅτου ἐγένετο ἡ νῆσος γνωστὴ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ τότε ἡ μεγάλη Ἐκκλησία τῆς ἔκαμεν Ἐξαρχίαν κα-

τὰ τὸ 1700 (*) ὡς ἀσήμενον νῆσον. Ἀλλὰ προιόντος τοῦ χρόνου καὶ αὐξανομένου τοῦ Ναυτικοῦ ἐγένετο Ἐπισκοπὴ ὑπὸ τὸν τίτλον Αἰγίνης, Ὑδρας τε καὶ Πόρου. Κατὰ δὲ τὸ 1805 ὅτε ἤκμαζεν εἰς τὴν Ναυτικὴν, ἐτιμήθη μὲ θρόνον Ἀρχιεπισκόπου ὑπὸ τὸν τίτλον πάλιν Αἰγίνης Ὑδρας τε καὶ Πόρου.

Κατὰ δὲ τὸ 1668 ἔτος ἦλθεν ἀπὸ τὰ Βουρλά, κωμόπολιν παραλίαν τῆς Σμύρνης, ἡ οἰκογένεια τῶν Γιακουμάκιδων, τῶν ὁποίων ἀπόγονοι εἰσὶν οἱ Τουμπάζαι. Ταυτοχρόνως ἦλθεν ἀπὸ τὰ Φύλλα, χωρίον τῆς Εὐβοίας, καὶ ἡ οἰκογένεια τῶν Βωκέων, ἐξ ἧς κατάγεται ὁ Ναύαρχος Α. Μιαούλης. Κατὰ δὲ τὸ αὐτὸ ἔτος μετέβη ἐκ τῆς Ἐπιδαύρου τῆς Ἀργολίδος, καὶ ἡ οἰκογένεια τῶν Τριχάδων, ἐξ ἧς κατάγονται οἱ Οἰκονομαῖοι.

Κατὰ δὲ τὸ 1678 μετέβη ἐκ τῆς Εὐβοίας καὶ ἡ οἰκογένεια τῶν Βουδουραίων. Ἐπίσης μετέβη ἀπὸ Φώκαιαν (κωμόπολιν παραλίαν τῆς Σμύρνης), τῷ αὐτῷ ἔτει ἡ οἰκογένεια τῶν Χονδροδημήτριδων, ἡ Παππαμανώλιδων. Κατὰ δὲ τὸ 1682 μετέβη ἐκ τῆς Ἀρκαδίας τῆς Πελοποννήσου καὶ ἡ οἰκογένεια τῶν Κουντουριωτῶν. Εἶναι δὲ ψευδὴς ἡ διαδοθεῖσα φήμη, ὅτι κατάγονται ἀπὸ τὰ Κούντουρα, ἐπιστηριγμένη εἰς τὴν ἐπωνυμίαν αὐτῶν. Ὀνομάσθησαν δὲ Κουντουριῶται διὰ τὴν ἐξῆς αἰτίαν.

Κάτοικός τις τῶν Κουντούρων, φίλος τοῦ προπάππου τῶν δύο ἀδελφῶν Κουντουριωτῶν, συνέπεσε νὰ εὑρεθῇ εἰς Ὑδραν, ὅτε ἐγεννήθη ὁ υἱὸς τούτου. Θέλοντες δὲ οἱ δύο φίλοι νὰ συνδεθῶσι καὶ μὲ στενότερον δεσμόν συγγενείας, ὁ ἐκ Κουντούρων ξενιζό-

(*) Τοῦ ἐξαρχάτου ἐδόθη κατὰ πρῶτον αἰτησίαν εἰς τὸν Μεγαλοκαθίτην, ὅστις ἦτον ὁ Πρίγκιψ Ὑψηλάντης.

μενος ἀνεδέχθη τὸ νεοτεχθὲν βρέφος ἀπὸ τῆς Ἱερᾶς Κολυμβήθρας ὀνομάσας αὐτὸν Γεώργιον, (τὸν καὶ Χατζῆ Γεώργιον Κουντουριώτην ἐπωνομασθέντα μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του ἐκ τοῦ ἁγίου Τάφου.) Οὗτος δὲ φθάσας εἰς τὸ ἰδ'. ἔτος τῆς ἡλικίας ἀπεστάλη παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν εἰς Κούντουρα πρὸς τὸν ἀνάδοχόν του, ἄκληρον ὄντα, διὰ νὰ τὸν κάμῃ μέτοχον τῆς περιουσίας του, παρ' ᾧ καὶ διέμεινεν ἱκανὸν χρόνον. Ἀλλ' ἐπειδὴ διέτριψε πολὺν καιρὸν εἰς τὰ Κούντουρα, μετὰ τὴν εἰς Ὑδραν ἐπάνοδόν του, ἔλαβεν ἀπὸ τοὺς Ὑδραίους τὸ ἐπώνυμον Κουντουριώτης, τὸ ὁποῖον καὶ ἔμεινεν εἰς τοὺς ἀπογόνους αὐτοῦ, καὶ ἐλησμονήθη τὸ Ζέρβαι ἕκτοτε μέχρι τῆς σήμερον.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἡ χώρα τῆς Ὑδρας, περιορισμένη εἰς τὴν Κιάφραν, συνέκειτο ὑπὸ 370 πενιχρῶν οἰκημάτων καὶ ἀπετέλει μικρὰν κώμην γεωργῶν καὶ ἀλιέων. Μετὰ δὲ ταῦτα εἶχον παύσει οἱ ἀποικισμοὶ ἐν διαστήματι τριάκοντα πέντε σχεδὸν ἔτων. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν ἐπὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Σουλτάν Ἀχμέτ Γ'. τελείαν ὑποδούλωσιν τῆς Πελοποννήσου, ἐφαρπασόντων αὐτὴν ἀπὸ τὴν κυριότηταν τῶν Ἑνετῶν ἐν διαστήματι τριῶν ἡμισυ μηνῶν, διὰ τὰς τότε συμβάσας αἰχμαλωσίας, ἔγεινε νέα συρροὴ ἀνθρώπων, καταφευγόντων ἀγεληδὸν εἰς Ὑδραν, ὡς εἰς ἄτυλον, ἐξ ὧν ἄλλοι μὲν ἔμεινον ἐκεῖ, ἄλλοι δὲ μετέβαινον ἀλλαχοῦ.

Κατὰ δὲ τὸ 1750 ἔτος μεταβάς νέος τις ἐκ τοῦ Κρανιδίου Μιχαὴλ ὀνομαζόμενος, καὶ νυμφευθεὶς ἐν Ὑδρᾷ, ἐγέννησε δύο υἱοὺς τὸν Δημήτριον καὶ Ἀναστάσιον Τσαμαδοῦς, οἵτινες διέπρεψαν πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ.

σει διὰ τὰς ὁποίας προσέφερον εἰς τὸ Ἔθνος χρηματικὰς θυσίας, καὶ ἰδίως ὁ δεύτερος αὐτῶν διὰ τὰ κατὰ θάλασσαν ἥρωϊκά του κατορθώματα καὶ διὰ τὸν ἔνδοξον θάνατον, ἀγωνιζόμενος κατὰ τῶν Αἰγυπτίων ἐπὶ τῇ Σφακτηρίᾳ νήσῳ κατὰ τὸ 1825. Κατὰ δὲ τὴν ἐποχὴν ταύτην τῆς ἐκ τοῦ Κρανιδίου ἀποικίας ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν Ὑδρᾷ οἰκογενειῶν ἀνέβαινε μέχρι τῶν 604. Τῷ δὲ 1762 μετέβη ἐκ τῆς Ἑρμιόνης ἄλλος τις νέος ἐπωνομαζόμενος Παππαμανώλης, ὅπου καὶ ἐνυμφεύθη. Ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶχε τέκνα, υἱοθέτησε τὸν ἀνεψιόν του Ἀναγνώστην Φῶνον καὶ τὸν κατέστησε κληρονόμον του, δοὺς αὐτῷ καὶ τὸ ἐπώνυμον Παππαμανώλης.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ἤτοι τῷ 1765 ἕνεκα τῶν συνεχῶν ἀποικιῶν ἀνέβη ὁ ἀριθμὸς τῶν οἰκογενειῶν εἰς 667 καὶ ἡ Ὑδρα ἤρχισε ν' ἀναφαίνεται πρῶτην ἤδη φοράν εἰς τὸν πολιτικὸν ὀρίζοντα καὶ ν' αὐξάνῃ βαθμηδόν, καὶ μάλιστα ὅτε ἐξεβράγχη ὁ μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Τουρκίας πόλεμος, καὶ ἐπαγέστη ἡ Πελοπόννησος, ὅπου εἰσβαλόντες οἱ Τούρκοι μετὰ ταῦτα, ἔσφαζον ἀνιλεῶς τοὺς κατοίκους αὐτῆς, οἵτινες διὰ νὰ σωθῶσι, κατέφευγον εἰς Ὑδραν· ὥστε αἱ οἰκίαι οὖσαι τότε 706 ἐγέμισαν ἀπὸ φυγάδας ὡς καὶ τὰ σκοτεινότερα κατώγαια καὶ αἱ Ἐκκλησίαι, καὶ ἀνεράνησαν τότε οἱ Ὑδραῖοι πρὸς τοὺς Πελοποννησίους, ὡς τὸ πάλαι οἱ Τροϊζήνιοι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, ὡς φιλοξενίσαντες ἀνηκόντως αὐτοὺς καὶ μεταβιβάσαντες διὰ τῶν πλοίων των εἰς ἄλλοδαποὺς τόπους. Ὅθεν ἀδιστακτικῶς δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ θεία πρόνοια ἐθεμελίωτε τὸν θρόνον τοῦτον, ἵνα χρητιμέυσῃ πότε μὲν ὡς ἄστυλον, πότε δὲ ὡς προπύργιον τῆς Ἑλλάδος.

Ἐκ τῶν τότε μεταναστευσάντων Πελοποννησίων πολλοὶ εὐρόντες θέσιν μοναδικὴν διὰ τὸ ἐμπόριον, κατόκησαν ἐκεῖ διὰ παντὸς ἐπέκεινα τῶν χιλίων ψυχῶν· καὶ οἱ κάτοικοι τῶν Σπετζῶν, ὡς λαβόντες μέρος εἰς τὴν ἐπανάστασιν τῆς Πελοποννήσου, ἐμετανάστευσαν οἱ μὲν εἰς τὰ Κύθηρα, οἱ δὲ εἰς Ὑδραν. Γενομένης δὲ ἀπαριθμήσεως κατὰ τὸ 1794, εὐρέθη ὁ ἀριθμὸς τῶν οἰκιῶν 2,235. Ὁ δὲ πληθυσμὸς τῶν κατοίκων ἐπέκεινα τῶν 11,000. Κατὰ δὲ τὴν ἐναρξιν τοῦ Ἱεροῦ ἀγῶνος τοῦ 1821 ὁ πληθυσμὸς τῶν αὐτοχθόνων ἀνέβαινεν εἰς 16,460 τῶν δὲ παροίκων εἰς 11,730. Εἶχε δὲ τότε 96 Πλοῖα Α'. Τάξεως, 62 Β'. ἐκτὸς τῶν Τρεχαντηρίων, τὰ ὅποια συνέκειντο ἅπαντα ἐξ 28, 190 Τόνων. Ἰδοὺ ἐν συνόψει ὅποια ὑπῆρξεν ἡ Ὑδρα κατὰ τὸ 1821, ἥτις ηὔξυνθη ὡς ἐκ θαύματος ἐν διαστήματι τεσσαράκοντα καὶ πέντε ἐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Βιομηχανία κατοίκων καὶ προϊόντα, τὸ πρῶτον πλειόριον, τὰ τότε ἦθθη, τὰ Λατινάδικα.

Οἱ πρῶτοι οἰκήτορες ἐνησχολοῦτο εἰς τὸν ποιμενικὸν βίον καὶ εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, τὴν ὅποιαν καὶ τοι ἄγονον, ἐξωμάλυναν ὁμῶς διὰ τῆς φιλοπονίας, καὶ κατέστησαν καλλιεργήσιμον, ὥστε ἀπελάμβαναν τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα. Ἀποχωρισμένοι δὲ ἀπὸ τὴν συγκοινωνίαν τῶν πέριξ μερῶν, ἐμπορεύοντο, συναλλάττοντες ἀμοιβαίως τὰ προϊόντα αὐτῶν, ἥτοι ὁ μὲν γεωργὸς, ἐχορήγη κριθὴν καὶ ὄσπρια εἰς τὸν ποιμένα, οὗτος δὲ γάλα καὶ τυ-

ρὸν εἰς τὸν γεωργόν. Τὸ πάλαι εἶχον εἰς Ὑδραν καὶ εἰς τὰς πέριξ ἐρημονήτους περὶ τὰς 15,000 Αἰγίδοπροβάτα, καὶ πάμπολλα μελίσσια ὑπὲρ τὰς 7,000 κυφέλας. Τὰ δὲ προϊόντα αὐτῶν συνίσταντο εἰς ἔλαιον, κριθήν, μέλι, τυρὸν καὶ μαλλίον, ἀλλὰ τὸ κυριώτερον προϊόν ἦτο τὸ ἔλαιον, καὶ μάλιστα ἡ ῥητίνη ἐνεκα τῆς πληθύος τῶν Πεύκων (*) Ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ προϊόντα αὐτῶν ἐπερίττειον, ἐγνώριζαν, ὅτι εἶχον ἀνάγκην νὰ ἐξάγωσι τὰ περισσεύοντα εἰς ἄλλους τόπους δι' ἄλλων μεγαλητέρων πλοίων, παρὰ τὰ ὅποια εἶχον τότε μονόξυλα, ἅτινα κατεσκεύαζον τότε ἐκ τῶν κορμῶν τῶν δένδρων, ἀλειύοντες πέριξ τῆς νήσου. Ὅθεν ἡ τῆς ναυτιλίας ἄγνοια ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἡ στέρησις ἀφ' ἑτέρου πλοιαρίων, ἐγένετο εἰς αὐτοὺς μέγα πρόσκομμα εἰς τὸ νὰ μὴν ἀπομακρύνωνται τῆς νήσου.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀνάγκη εἶναι ἡ μήτηρ τῶν ἐφευρέσεων, ὁ τότε Σακελάριος, ὡς νοσημονέστερος τῶν ἄλλων, ἐπεχειρήσθη τῷ 1657, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τὴν ναυπηγίαν, τὴν κατασκευὴν πλοίου, τὸ ὅποion μετὰ πολλοὺς κόπους κατεσκεύασεν, ἀλλὰ πάντῃ ἀσύμμετρον καὶ ἄσχημον. Εἰς δὲ τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ μετεχειρίσθη τρία μόνον ἐργαλεῖα, τὸν πρίονα, τὸν πέλεκυν καὶ τὸ τρυπάνι, ἀντὶ δὲ τῶν σιδηρῶν ἤλων μετεχειρίσθη ξυλίνους καὶ ἀντὶ ἐξαρτίων κλίματα τῆς ἀμπέλου συμπεπλεγμένα. Οἱ συμπολιταὶ του, ὅτε εἶδον αὐτὸ νὰ ἐκπλήρῃ τὴν θάλατταν, οὐχὶ μόνον ἔμειναν ἐκθαμβοὶ διὰ τὴν ἀγρίνοιάν του, ἀλλ' ὠμολόγουν εἰς αὐτὸν καὶ χάριτας, διότι διὰ τοῦ

(*) Περὶ τὰ τέλη τῆς 15^{ης} ἑκατονταετηρίδος παρῆχεν ἡ νῆσος κατ' ἔτος 1,800 — 2,000 κριθὰ κριθήν ἡ καὶ σμιγόν, ἔλαιον δὲ 2,000 — 3,000 οὐγγίαις.

πλοίου τούτου ἔλαβον τὴν πρώτην συγκοινωνίαν τῶν
 πέριξ μερῶν τῆς Πελοποννήσου καὶ τὴν ἐξαγωγὴν
 τῶν προΐόντων αὐτῶν. Μετὰ δὲ παρέλευσιν ἐνὸς ἔτους
 ἀπελευθερωθέντες οἱ ὑπὸ τῶν Ἀλγερίνων αἰχμαλω-
 τισθέντες Ὑδραῖοι ἐντὸς τοῦ λιμένος, Δέντες, Κρι-
 ζῆς, καὶ Γκίκας Γκιώνης, Δημογέροντες τότε τῆς
 νήσου, καὶ ἄλλοι Ὑδραῖοι, δύο ἐξ αὐτῶν εἰς τὸ
 διάστημα τῆς εἰς Κρήτην αἰχμαλωσίας των, εἶχον
 μάθει ἐκεῖ τὴν τέχνην τοῦ ναυπηγεῖν, καὶ μετὰ τὴν
 εἰς Ὑδραν ἐπιστροφὴν των, ἤρχισαν νὰ ναυπηγῶσι
 πλοιάρια ἐντελέστερα, ἅτινα καὶ ὠνόμαζον Τρεχαν-
 τήρια, δι' ὧν ἤρχισαν νὰ ἐμπορεύονται εἰς τὰς
 Κυκλάδας νήσους καὶ μετακομίζοντες τὰ προΐ-
 όντα των, ἐπώλουν, ἢ ἀντήλλαττον αὐτά. Ἰδοὺ
 ὁποία ὑπῆρξεν ἡ ἀρχὴ τῆς ναυτιλίας τῆς Ὑδρας.
 Μετὰ ταῦτα ἐν διαστήματι σχεδὸν ἑκατὸν ἐτῶν
 οὐδεμία πρόοδος ἐγένετο εἰς τὴν ναυτιλίαν, ἔνεκα
 τῶν συνεχῶν πολέμων μεταξὺ Ὀθωμανῶν καὶ Ἑ-
 νετῶν, καὶ τῶν ἐξ αὐτῶ προερχομένων δεινῶν τῆς
 Πελοποννήσου, ἐπειδὴ τὸ ἐμπόριον τῆς Ὑδρας ἐ-
 γίνετο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς Πελοποννήσου·
 καὶ πᾶν ἐπ' αὐτῆς συμβαῖνον δυστύχημα, ἡσθάνοντο
 καὶ οἱ Ὑδραῖοι, καὶ διὰ τοῦτο ἠναγκάζοντο νὰ πε-
 ριορίζωνται εἰς τὰς ἐστίας των. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν
 τῷ διαστήματι τούτῳ ἐφησύχασεν ἡ Πελοπόννησος
 ἐπὶ ὀλίγα τινὰ ἔτη ἀπὸ τοῦς πολέμους τῶν δύο τού-
 των ἐθνῶν, ἐφάνη τότε ἀκμάζουσα κατὰ τὸ ἐμπόριον
 ἢ πόλιν τοῦ Ναυπλίου, ἥτις ἀπεκατέστη ἡ ἀποθήκη
 ὅλου σχεδὸν τοῦ Αἰγαίου περὶ τὸ 1676.

Ὅθεν οἱ Ὑδραῖοι εὐρόντες τὸν καιρὸν ἀρμόδιον,
 ἐθαλασσοπόρουν ἀφόβως, καὶ τότε ἐναυπήγησαν
 Τρεχαντήρια χωριτικότητος μεγαλητέρας, καὶ σχη-

ματίσαντες μικράν τινα ἐμπορικὴν ναυτιλίαν, διὰ συνδρομῆς Πελοποννησίων καὶ Τηνίων, ἐξηπλώθησαν ἔκτοτε, ἐμπορευόμενοι κατὰ τὸ Αἰγαῖον. Ἀλλὰ προϊόντος τοῦ χρόνου, γενόμενοι θαρράλαιοτεροι καὶ βλέποντες, ὅτι τὰ κέρδη δὲν ἀνταπεκρίνοντο ἀρκούντως εἰς τοὺς κινδύνους τοὺς προερχομένους ἐκ τῶν τότε ἐπιπολαζόντων πειρατῶν, ἀπεφάσισαν, ἵνα ἐπεκτείνωσι τὰς θαλασσοπορίας των περαιτέρω, ἀλλὰ διὰ τὴν τελεσφορήσῃ ἢ ἀπόφασιν των, κατεσκεύασαν διὰ δανείων τῷ 1716 μεγαλύτερα πλοῖα τὰ λεγόμενα Σακτούρια, χωρητικότητος δέκα ἕως δεκαπέντε τόνων. Μὴν ἀρκεσθέντες ὅμως εἰς αὐτὰ, ἐναυπήγησαν ἀκολούθως ἄλλα χωρητικότητος τεσσαράκοντα ἕως πεντήκοντα τόνων, ὀνομαζόμενα Λατινάδικα, ἢ Καραβοσαίται, δι' ὧν ἐξέτειναν τὸ ἐμπόριόν των μέχρι τῶν παραλίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ Κωνσταντινουπόλεως. Παρατηρητέον δὲ ὅτι ἦσαν τὰ πλοῖα ταῦτα εὐρήματα τοῦ νοός των. Ὅθεν ἐκ τῆς τοιαύτης θαλασσοπλοίας καὶ ὕλικῶς ὠφελήθησαν καὶ νοημονέστεροι ἐγένοντο, ὡς σχετιζόμενων τῶν πλοιαρχῶν μετὰ τῶν ἐν ταῖς Πόλεσι τῆς Τουρκίας μεγαλεμπόρων, καὶ μεταδιδόντων τὰς ἐμπορικὰς των γνώσεις καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς κατοίκους. Ἀλλὰ μετὰ τῶν ἄλλων διεκρίθη κοινωφελέστερος εἰς τὴν ἑαυτοῦ Πατρίδα ὁ Αἰζαρος Κοκκίνης, καὶ νοημονέστερος, ὡς συντελέσας εἰς τὴν βελτίωσιν καὶ ἐπέκτασιν τῆς Ναυτιλίας, καὶ ὡς βοηθῶν τοὺς συμπολίτας του καὶ διὰ τῆς προσεπιχορηγήσεως τῶν κεφαλαίων του εἰς τὰ πλοῖα. Οὗτος μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἐτῶν. ἦτοι τῷ 1745, ἐναυπήγησε Λατινάδικον, ἀσυγκρίτως μεγαλύτερον τῶν λοιπῶν, χωρητικότητος ἑκατὸν δεκαεῖς τόνων.

ἐπομένως καὶ τινες ἄλλοι φιλοτιμούμενοι, κατὰ μίμῃσιν αὐτοῦ, ἐναυπήγησαν τῆς αὐτῆς χωρητικότητος, ὡς ὁ Χατζῆ Γεώργιος Κουντουριώτης, (ὁ Πάππος τῶν δύο ἀδελφῶν Κουντουριωτῶν,) ὁ Δημήτριος Βῶκος, (ὁ πατὴρ τοῦ Α. Μικούλη) καὶ ὁ Μιχαὴλ Κριεζῆς, ὁ καὶ Μουρσελᾶς ἐπωνομαζόμενος, καὶ πολλοὶ ἄλλοι εὐκατάστατοι ἀκολούθως, ὥστε ἐν διαστήματι τριάκοντα καὶ πέντε ἐτῶν ἡ Ὑδρα εἶχε τεσσαράκιντα τέσσαρα Λατινάδικα, ἐκτὸς τῶν Ἑρεχαντηρίων, δι' ὧν εἰς καλῆτέραν κατάστασιν ὄντων, προητοιμάζοντο εἰς μακρυτέρας καὶ ἐπικερδεστέρας θαλασσοπλοίας, ὡς θέλομεν εἰπεῖ ἀκολούθως.

Κρίνομεν ἤδη ἀναγκαῖον νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς ἀπλοικῆς διαγωγῆς τῶν παλαιῶν Ὑδραίων καὶ τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ τῶν. Οἱ παλαιοὶ ἔζων μετὰ μεγάλης λιτότητος καὶ ὀλιγαρχείας. Αἱ ἐν τοῖς πλοίοις ζωτροφίαι συνίσταντο εἰς ἄρτον σμιγαδερὸν, τυρὸν, ἐλαίας, ὄσπρια, εἰνόπνευμα καὶ οὐδὲν ἄλλο. Τὸν ἀναγκαῖον ἄρτον τῶν πλοίων ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ κατασκευάζωσιν αἱ γυναῖκες τῶν ναυτῶν ἀμισθί. Τὸ αὐτὸ ἐπραττον καὶ εἰς τὰ πανία τοῦ πλοίου, τὰ ὅποια ὕφαινον καὶ ἐρράπττον αἱ ἱδίαί. Μὴ ἔχοντες δὲ τὰς περὶ ναυτιλίας γνώσεις, ὡς καὶ τὴν χρῆσιν τῆς ναυτικῆς πυξίδος καὶ τοῦ Ὑδρογραφικοῦ Χάρτου, ὠδηγοῦντο ἐκ τῆς κινήσεως τῶν ἀστέρων.

Ὅτε δὲ προσορμίζοντο εἰς τινὰ λιμένα, κατὰ πρῶτον εἰς τῶν ναυτῶν, ὁ τολμηρότερος, ἐρρίπτετο εἰς τὴν θάλασσαν δεδεμένος διὰ σχοινίου ἐκ τοῦ πλοίου κολυμβῶν ἐξήρχετο ἐκ τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ξηρὰν, καὶ ἀφοῦ ἔδενε τὸ σχοινίον ἔξω, δι'

οὐ ἔσυρον οἱ ἐν τῷ πλοίῳ. τότε ἔρριπτον τὴν ἄγκυραν, ἔπειτα τὴν λέμβον καὶ οὕτως ἐλλιμενίζοντο. Τοιαύτας ἀτελεῖς γνώσεις εἶχον εἰς τὴν Ναυτιλίαν! . . Μετὰ δὲ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ πλοίου εἰς τὴν Ὑδραν, τὴν προσεγγίζουσαν Κυριακὴν, εἴτε ἄλλην ἑορτάσιμον ἡμέραν, οἱ συμμέτοχοι αὐτοῦ καὶ ἅπαν τὸ πλήρωμα συνηθροίζοντο μετὰ τῶν γυναικῶν αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πλοιάρχου, φέροντες μεθ' ἑαυτῶν, οἱ μὲν ἄνδρες οἶνον, αἱ δὲ γυναῖκες ἄρτον. Μετὰ δὲ τὰς συνήθεις μεταξὺ αὐτῶν φιλοφρονήσεις, οἱ μὲν ἄνδρες ἀπεσύροντο εἰς τινα γωνίαν τῆς οἰκίας, καὶ καθήμενοι κατὰ γῆς, ἐθεώρουν τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ πλοίου, αἱ δὲ γυναῖκες μετὰ τῆς οἰκοδεσποίνης ἐνησχολοῦντο εἰς τὴν προπαρασκευὴν τοῦ ἀπλουστάτου συμποσίου. Ἐκ δὲ τοῦ προκύψαντος κέρδους ἀφῆρουν πρῶτον τὰ ἔξοδα τοῦ πλοίου, τὸ δὲ μείναν κέρδος διηρεῖτο εἰς τόσα μέρη, ὅσα ἦσαν καὶ οἱ ναῦται καὶ προσετίθεντο ἄλλα τόσα διὰ τὸ πλοῖον ἦτοι, ἐὰν ἦσαν δέκα ναῦται ἄλλα τόσα ἐλάμβανε καὶ τὸ πλοῖον. Ὅθεν τὰ μὲν ἡμισὴ διενέμοντο εἰς τοὺς ναύτας, τὰ δὲ ἄλλα εἰς τοὺς συμμετόχους τοῦ πλοίου. Σημειωτέον δὲ, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1769 ἔτους, ὅτε δηλαδὴ ὠκοδομήθη ἡ μονὴ τῆς Παναγίας, ἐγένετο γενικὴ συνήθεια νὰ προσφέρῃ ἕκαστος πλοῖον ἐν μερίδιον πρὸς τὴν μονὴν χάριν εὐλαβείας πρὸς συντήρησιν αὐτῆς. Κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὅταν ὁ ναύτης ἐλάμβανεν εἰς τὸ μερίδιόν του μίαν ἐξήντάραν τουρκικὴν, ἐλογίζετο εὐτυχὴς τὸ ταξεῖδιον. Ὅτε ὅμως ἡ θαλασσοπλοία παρετείνετο μέχρι τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὸ μερίδιον ἀνέβαινε καὶ μέχρι τῶν πέντε τουρκικῶν γροσίων. Μετὰ τὴν οὕτω διανομὴν τοῦ κέρδους, ἐκάθιζον εἰς τὴν τράπεζαν,

κόλπου ὁ αὐτὸς Κοκκίνης. Προσορμισθεὶς δὲ εἰς Τεργέστην διὰ τὸ ἀκόλουθον ἀπροσδόκητον συμβεβηκός του συνέβη νὰ ὑπερπλουτίσῃ.

Δύο μεγαλέμποροι Ἑβραῖοι, χρεοκοπήσαντες ἐν Τεργέστη, μετῆρχοντο ἔπειτα τὴν κιβδηλοποιίαν. Ἐπειδὴ δ' ἐρωράθησαν ὑπὸ τῆς τοπικῆς ἀρχῆς, ἐδραπέτευσαν καὶ ἐκρύβησαν εἰς τι παράλιον μακρὰν τῆς πόλεως. Ἠναγκασμένοι δὲ οὗτοι, διὰ νὰ σώσωσι τὴν ζωὴν των, συννενοήθησαν μετὰ τοῦ Κοκκίνῃ δι' ἄλλου τινὸς μέσου, διαμένοντος εἰς τὴν πόλιν, βεβαιοῦντες αὐτὸν καὶ ὑποσχεόμενοι μεθ' ὅρκου, ὅτι, ἐὰν διασώσῃ τοὺς Ἑβραίους, θέλουσι τὸν βραβεύσει πλουσιοπαρόχως. Ὁ Κοκκίνης, καίτοι διςάγων εἰς τὰς συνεπείας, ἀπεφάσισεν ὅμως νὰ ῥίψοκινδυνεύσῃ καὶ ἑαυτὸν καὶ τὸ πλοῖόν του. Ὅθεν ἐφοδιασθεὶς μετὰ τὰ ναυτιλιακὰ ἔγγραφα, ἐξῆλθε τοῦ Λιμένος, καὶ ἀποστείλας τὴν κέμβον του διὰ νυκτός, ὅπου ἦσαν κεχυρμμένοι οἱ Ἑβραῖοι, τοὺς μετέφερεν εἰς Ὑδραν μ' ὅλα των τὰ ἐπιπλά. Ἐκείθεν δὲ ἀποβιβάσας αὐτοὺς εἰς ἕτερον πλοῖον, τοὺς ἀπέστειλε κατὰ τὴν αἰτησίαν των εἰς Θεσσαλονίκην. Ἐγένετο δὲ τότε λόγος, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι τὸν ἔδωκαν δι' ἀμοιβὴν δύο κιβώτια ἀπὸ Ὀλλανδικὰ φλωρία, ἐν τῶν πέντε κιβωτίων τὰ ὅποια εἶχον μεθ' ἑαυτῶν. Ἐκτοτε ὁ Κοκκίνης δὲν ἐταξείδευσε πλέον, ἀλλ' ἐφησύχασεν εἰς τὴν πατρίδα του, ἐμπορευόμενος τὰ χρηματικά του κεφάλαια (*).

(*) Οὗτος ἄφισαν ἐποχὴν διὰ τὴν χρηματικὴν κατάστασιν, περὶ οὗ διέτρεχε κοινὴ φήμη, ὅτι εἶχεν ἄπειρα πλούτη, ἐναποταμιεύοντα μέγα εἰς ὑπόγειον, τὰ ὅποια πρὶν τῆς τελευτῆς του διένειμεν ἐξίσου μεταξὺ τοῦ υἱοῦ του Ἀναστασίου καὶ τῶν ἐξ γαμβρῶν του, ἅτοι τοῦ Ἀνδρ. οὗ Κουντουριώτου, Χατζῆ Γ. Δοντάκη Χατζῆ Ἰωάν.

Εἰς τοιαύτην κατάστασιν εὐρίσκετο τότε τὸ ναυ-
τικὸν τῆς Ὑδρας. Ἀλλ' ὅτε ἐξερράγη ὁ μεταξὺ
«Ρωσσίας, καὶ Τουρκίας πόλεμος τῷ 1770, ὀλίγον
ἔλειψε νὰ καταστραφῇ καὶ τὸ ναυτικὸν καὶ ἡ Ὑδρα,
ὡς κατεστράφησαν τότε αἱ Πέτσαι διὰ τὴν ἀπερι-
σκεψίαν τῶν κατοίκων τῆς, ὡς λαβόντων ἐνεργη-
τικὸν μέρος εἰς τὴν ἐπανάστασιν τῆς Πελοποννήσου,
εἰάν δὲν προσελάμβανε τότε ἡ φρόνησις τῶν προ-
κρίτων.

Ὁ τότε Στόλαρχος τῶν «Ρώτων, Ἀλέξιος Ὁρ-
λώφ, ἀποπλεύσας ἐκ τῆς Βαλτικῆς εἰς τὸ Αἰ-
γαῖον κατὰ τῆς Τουρκίας, καὶ προσορμισθεὶς
ἀπέναντι τῆς Ὑδρας, εἰς τὸ καλούμενον Μετόχιον,
ἐπεμψεν ἀξιωματικόν, παραγγέλλων εἰς τοὺς Ὑδραί-
ους νὰ ὑψώσωσιν ἐπὶ τῆς νήσου των τὴν «Ρωσι-
κὴν σημαίαν καὶ νὰ λάβωσι κατὰ τῶν Τούρκων τὰ
ὄπλα. Ἀλλ' οἱ πρόκριτοι, σκεφθέντες ὠριμώτερα,
ἠρνήθησαν τὴν σύμπραξιν των, διὰ νὰ μὴν ἐκθέ-
σωσιν εἰς κίνδυνον τὴν πατρίδα των. Ὁ δὲ Ὁρλώφ,
λαβὼν τὴν ἀρνητικὴν ἀπάντησίν των, ἐπεμψε καὶ
ἕτερον ἀξιωματικὸν μετὰ τὴν αὐτὴν ἐντολήν, ἄλλως
ν' ἀποστείλωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ πα-
ραστήσῃ τίς ἡ αἰτία τῆς μὴ συγκαταθέσεώς των.
Τοῦτου χάριν ἐξελέξαντο οἱ κάτοικοι εἰκοσαμελὴ
ἐπιτροπὴν, σύνθετον ἀπὸ Τερεῖς καὶ κοσμικοὺς, τοὺς
ἐπιστημοτέρους, οἵτινες καὶ διευθύνθησαν εἰς τὴν
νυσαρχίδα. Ἐρωτηθέντες δὲ τὴν αἰτίαν τῆς μὴ συγ-
καταθέσεώς των, ἀπήντησαν τὰ αὐτά, ὅσα καὶ πρό-

του Μιχαὴλ, Δημητρίου Τσαμαδοῦ, Γεωργίου Μπριότσκου καὶ Κων-
σταντίνου Χατζῆ Δημιανῶ, οἵτινες ἐπλουτίστησαν ἐνεκα τῆς κληρο-
νομίας ταύτης. Ἀπέθανε δὲ εἰς γῆρας εὐθότατον, περικυκλωμένος
ἀπὸ τὴν πολυάριθμον οἰκογένειάν του.

εὐθυμοῦντες μετὰ λυρῶν καὶ χορῶν ἄχρι τῆς ἐσπέρας, ἣ δὲ συνήθεια αὕτη ἐπεκράτει μέχρι τοῦ 1790.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Πλοῖε τοῦ Κοκκίνου εἰς Ἀλεξάνδρειαν, φρόνησις τῶν Προκρίτων εἰς τὴν σωτηρίαν τῆς Ὑδρας, δραστηριότης περὶ τὴν Ναυτικήν.

Ἡ Ναυτιλία τῆς Ὑδρας περιωρίζετο τότε μέχρι τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἀλλ' ὁ Κοκκίνης, ὡς ὠρελῆθεις ἐξ αὐτῆς, τὴν ἐξέτεινε μέχρι τῆς Ἀλεξανδρείας, ἀγνώστου οὐσῆς τότε εἰς τοὺς Ὑδραίους. Εἰς πραγματοποίησιν δὲ τούτου ἐχρειάζετο μεγαλήτερον πλοῖον. Ὅθεν παραλαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ δύο ναυπηγούς Ὑδραίους, μετέβη εἰς τὸ Σορικόν, χωρίον τῆς Κορινθίας, καὶ ἐκεῖ, ἔχων ἄφθονον ξυλείαν, ἐναυπήγησε τῷ 1757 τὸ πρῶτον τῆς Ὑδρας θρίκιον. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ναυπηγία ἦτον εἰς τὰ σπάργανα, κατεσκευάσθη δύσμορφον τὸ πλοῖον, ὡς ἀμφοτερόπρυμνον, τὸ ὅποῖον ἦτο 250 τόνων χωρητικότητος, καὶ φορτώσας ἐκεῖθεν καυσόξυλα, μετέβη εἰς Ὑδραν (*). Ἀπερίγραπτος ὑπῆρξεν ὁ θαυμασμός τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ, ὅτε εἶδον κατὰ πρῶτον τὸ πλοῖον τοῦτο, καὶ μάλιστα, ὅτε διεδόθη ἡ φήμη, ὅτι ἔμελλε δι' αὐτοῦ νὰ πλεύσῃ εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ πολλοὶ τῶν φίλων καὶ συγγενῶν αὐτοῦ ἐπροσπάθησαν νὰ τὸν ἀποτρέψωσιν ἀπὸ τὸν σκοπὸν τοῦ-

(*) Περίεργος σύμπτωσις! Ἐμελλε, φαίνεται, ὑστερον ἀπὸ τὴν κατασκευὴν τοῦ πρώτου πλοιαρίου παρὰ τοῦ Χακελλαρίου νὰ ναυπηγηθῇ καὶ τὸ πρῶτον καράδιον εἰς τὸ τέλος μίᾳς ἑκατονταετηρίδος.

τον, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν. Ἐκπλεύσας δ' ἐκεῖθεν ἐνώπιον τῶν ἐκστατικῶν συμπολιτῶν του, εὐχομένων αἰσίαν ἐπιστροφὴν, μετὰ ἐνδεκαήμερον πλοῦν ἔφθασεν εἰς Ἀλεξανδρείαν, ὅπου ἀντήλλαξε τὸ φορτίον του μὲ ὀρύζιον καὶ ἀπήλαυσε σημαντικὸν κέρδος. Ἐπανελθόντα δὲ εἰς Ὑδραν τὸν ἐθεώρουν οἱ συμπολίται του, ὡς ἄλλον Κολόμβον.

Πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης οἱ Ὑδραῖοι δὲν εἶχον ἐπισκεφθῆ τὸν λιμένα τῆς Ἀλεξανδρείας καθὼς καὶ τοὺς λοιποὺς λιμένας τῆς Εὐρώπης. Ἀλλ' ἡ εὐτυχὴς αὕτη ἔκβασις τοῦ Κοκκίνῃ ἐνεθάρρυνε καὶ τὸν προμνημονευθέντα Μ. Κριεζῆν, ὅστις πρᾶπλεύσας τὰ παράλια τῆς Πελοποννήσου, ἔφθασε κατὰ πρῶτον εἰς Κεφαλληνίαν, καὶ ἐκεῖθεν ἐκπλεύσας, προσωρμίσθη καταρχὰς εἰς Τεργέστην, ἔπειτα εἰς Βενετίαν, ἐν διαστήματι εἴκοσι καὶ ἕξ ἡμερῶν. Τὸ δὲ φορτίον του συνίστατο ἀπὸ τυρὸν τῆς Πελοποννήτου, τοῦ ὁποῦ οὗ ὁ ναῦλος δὲν ὑπερέβαινε τὰ ἑκατὸν τουρκικὰ γρόσια, διότι τότε οἱ Ὑδραῖοι, στερούμενοι κεφαλαίων, κατέρρευγον εἰς τοὺς ναύλους, καὶ ὁ μεγαλύτερος ναῦλος δὲν ὑπερέβαινε τὸ εἰρημένον ποσόν. Τὸ ταξειδίον τοῦτο, ὡς καὶ ἐκεῖνο τῆς Ἀλεξανδρείας τοῦ Κοκκίνῃ, ἦσαν ἄξια θαυμασμοῦ, διότι στερούμενοι ναυτικῆς πυξίδος καὶ ὁδηγούμενοι ἐκ τοῦ πολικοῦ ἀστέρος, ἔπλεον εὐτυχῶς τὰς θαλάσσας.

Μετὰ δὲ τὴν ἐπιστροφὴν του εἰς Ὑδραν ὁ Κριεζῆς, ἐξιστορήσας τὸν εἰς Τεργέστην πλοῦν του, ἔφερε πολλὰς πυξίδας καὶ Ὑδρογείους Χάρτας, αἵτινες ἐχρησίμευσαν πολὺ εἰς τοὺς συμπολίτας του. Δεύτερος μετὰ τὸν Κριεζῆν, μετὰ παρέλευσιν σχεδὸν ἐνὸς ἔτους, ἐπεχείρησε τὸν πλοῦν τοῦ Ἀδριατικοῦ

πληρῶσι τὰς ἐλλείψεις τοῦ ἀνήκοντος φορτίου καὶ διὰ δανείων ἐντόκων παρ' ἐμπόρων.

Πρῶτος δὲ ὅστις ἐπεχείρησε τὸ ἰδιαίτερον ἐμπόριον, καὶ νὰ τὸ ἐκτείνῃ πέραν τοῦ Ἀδριατικοῦ κόλπου τῷ 1784, ὑπῆρξεν ὁ Γεώργιος Παππαμανώλης, ὁ ἐπιβληθεὶς Κιβωτὸς, ὅστις, ἔχων κεφάλαια ἱκανὰ, ἐφόρτωσε σῖτον τὸ Λατινάδικόν του πλοῖον καὶ προσορμισθεὶς καταρχὰς εἰς Λιβόρνον, προεστράπη ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ διαμένοντος μεγαλεμπόρου Ἰωάννου Κωστάκη, πρὸς ὃν ἦτο συστημένος, ἔχοντας νεωτέρας εἰδήσεις περὶ τιμῶν, καὶ μετέβη εἰς τὴν Νίκαιαν (Νίσσαν) πόλιν παραθαλασσίαν τῆς Γαλλίας, ὅπου ἐπώλησε τὸν σῖτον εἰς μεγάλην τιμὴν, ὥστε ἕκαστος ναύτης ἔλαβε μερίδιον ἀνὰ χίλια διακόσια τουρκικὰ γρόσια. Τὸ μέγα τοῦτο καὶ ἀπροσδόκητον κέρδος ἐφέλκυσε κατόπιν αὐτοῦ καὶ ἄλλους, οἷον τὸν Ἀνδρέαν Μιαούλην καὶ ἄλλα πολλὰ πλοῖα, ἅτινα ἔλαβον τὴν αὐτὴν σχεδὸν ἐπιτυχίαν. Τότε δὲ καὶ οἱ λοιποὶ κάτοικοι ἄρισαν τὸν ἀγροτικὸν καὶ ποιμενικὸν βίον καὶ ἐδόθησαν εἰς τὴν ναυτικήν, ὥστε περὶ τὰ τέλη τῆς 18^{ης} ἑκατονταετηρίδος, ἡ Ἰδρα οὔτε γεωργοὺς εἶχεν οὔτε προϊόντα. Ἀχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης εἰς τὴν νῆσον δὲν ἦσαν εἰς χρῆσιν ἄλλου εἶδους πλοῖα εἰμὴ τὰ Λατινάδικα. Πρῶτος δὲ Κυριάκος Μπροῦσκος, ὁ καὶ Περσλήκης λεγόμενος, μεταβάς εἰς Φιοῦμι, παραλίαν πόλιν τῆς Ἰταλίας, ἐναυπήγησεν ἐκεῖ τῷ 1787 τὸ πρῶτον πλοῖον, ὁμοιον κατὰ τὴν ἐντέλειαν καὶ σχῆμα τῶν σημερινῶν βρικήων, μὲ τὸ ὁποῖον ἐπλευσε πρῶτος πάντων εἰς τὴν Ἰσπανίαν, καὶ τὸ ἐπόμενον ἔτος μέχρι τῶν Γαδεΐρων καὶ τῶν παραλίῶν τῆς Ἀφρικῆς. Ἐκτοτε κατὰ μίμησιν αὐτοῦ ἐναυπήγησαν βα-

Ομηρόν καὶ οἱ λοιποὶ ὅμοια πλοῖα, ἐγκαταλείψαν-
τες τὰ Λατινάδικα, ἅτινα διήρχηται μέχρι τοῦ
1800 ἔτους. Ἐν ᾧ δὲ ἡ ναυτιλία ἀνεπτύσσεται καθ'
ἡμέραν καὶ προὐχῶρει ἐπὶ τὰ πρότω, αἰφνὴς τὸ
ἀκόλουθον ἀπροσδόκητον συμβῆν ἀνέτειλε πρὸς
καιρὸν τὴν πρόοδον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

*Περὶ τῶν κατὰ τῆς Ὑδρας κινήσεων τοῦ Λάμπρου
Κατζῶνη καὶ Γουλιέλμου Μελιτταίου, Παρώλης καὶ
ἀποτελέσματα αὐτῆς ἐν Ὑδρᾷ, πρόοδος ὡς ἐκ τῆς τιμῆς
διαγωγῆς τῶν κατοίκων.*

Μετὰ τὰς συνθήκας τῆς εἰρήνης τοῦ παρελθόν-
τος πολέμου, ἐξεβράγη τῷ 1787 καὶ ἕτερος πόλε-
μος μεταξύ Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας, καὶ τότε ἀν-
φάνη εἰς τὸ Αἰγαῖον ὁ πολυθρόνητος Λάμπρος
Κατζῶνης, προσελθὼν ἐκ Τερζέτης μὲ στολίσκον
ἐκ δώδεκα πλοίων συγκαίμενον, εἰς τὸν ὁποῖον προ-
στεθέντες καὶ τινες νησιῶται μὲ τὰ πλοῖα των, ἐν
οἷς καὶ τέσσαρα Ὑδραϊκὰ, ἔσχυσεν δι' αὐτῶν νὰ ναυ-
μαχήσῃ πολλάκις πρὸς τὸν Ὀθωμανικὸν στόλον,
καὶ νὰ καταστῇ ἐπὶ πολλὰ ἔτη σχεδὸν ὅλου τοῦ
Αἰγαίου Πελάγους κύριος. Μετὰ παρέλευσιν δὲ ὀλί-
γου χρόνου ἀνεφάνη εἰς τὸ Αἰγαῖον Ἀρχιπειρατὴς
τις Γουλιέλμος καλούμενος, Μελιτταῖος τὴν κατα-
γωγὴν, μὲ στολίσκον, ὅστις αὐτόχρονα μισέλλη-
ν καὶ περιφερόμενος ἀπὸ νῆσον εἰς νῆσον, ἐφο-
ρολόγει τοὺς κατοίκους. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ, τούτῳ με-

τερον εἰς τοὺς ἀξιωματικούς, παρακαλοῦντες αὐτὸν
 νὰ τοὺς ἀφήσῃ ἡσύχους, ἵνα μὴ ὑποπέσωσιν εἰς τὴν
 ὀργὴν τῶν Τούρκων. Ἐκεῖνος δὲ, μὴ δίδων ἀκρόα-
 σιν οὔτε εἰς τοὺς δικαίους λόγους των, οὔτε εἰς
 τὰς θερμὰς παρακλήσεις των, τοὺς ἠπείληπεν ὅτι,
 ἐὰν δὲν ὑπακούσωσι, θέλει διατεθῇ ἐχθρικῶς, ὥς
 τοῦτο ἔδειξεν ἐπομένως. Ὅθεν μετὰ τὴν ἐκείθεν ἀνα-
 χώρησίν του, διέταξε τὰ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του πλοῖα
 νὰ συλλαμβάνωσιν ὅσα Ὑδραῖκὰ πλοῖα εὔρωσι πε-
 रिπλέοντα. Τοῦτο τὸ μέτρον τῶν Ῥώσων κατετά-
 ραξε τοὺς Ὑδραίους, οἵτινες διὰ νὰ προλάβωσι
 τὰ περαιτέρω, ἀπέστειλαν τὴν αὐτὴν πρεσβείαν εἰς
 Πάρον, ὅπου διέμενε τότε ὁ Ὀρλώφ μετὰ τοῦ στό-
 λου του, ὅπως πείσωσιν αὐτὸν, ἵνα τοῖς ἀποδόσῃ
 τὰ κατασχεθέντα πλοῖα, ἀλλ' εἰς μάτην ἀπέβησαν
 αἱ παρακλήσεις καὶ οἱ λόγοι των, ἐπειδὴ τοὺς διέ-
 ταξε μὲ θυμὸν, ἵνα κλίνωται εἰς τὰ μέτρα τοῦ ἀνευ
 ἀντιλογίας.

Οἱ ἀπεσταλμένοι ἐλέποντες τὸ ἀμετάθετον τῆς
 γνώμης του, ὑπεκρίθησαν, ὅτι παρεδέχθησαν τὰς
 προτάσεις του, καὶ οὕτω διαλαχθέντες, παρέλαβον
 τὰ κατασχεθέντα πλοῖα καὶ καὶ ἐπανῆλθον εἰς Ὑδραν,
 συνωδευμένοι μεθ' ἑνὸς ἀξιωματικοῦ Ῥώσου, διὰ νὰ
 κατέχῃ τὴν θέσιν τῆς νήσου, ὥς Διοικητής.

Ἐπομένως οἱ πρόκριτοι, φοβούμενοι τὴν κατ' αὐ-
 τῶν ἀγανάκτησιν τῆς Ὀθωμανικῆς ἐξουσίας, ἀπέ-
 στειλαν κρυφίως ἀναφορὰν πρὸς τὸν Κηπετὰν Πασ-
 σὰν δι' ἐπίτηδες ἀπεσταλμένου, δικαιολογούμενοι,
 ὅτι ἡ ἀνταρσία των δὲν προῆλθεν, εἰμὴ διὰ τῆς βίας
 καὶ πειθαναγκάσεως τῶν Ῥώσων. Ὁ Χασὰν Πασσᾶς,
 εὐνοϊκῶς φερόμενος πάντοτε πρὸς τοὺς Ὑδραίους
 διὰ τὰς πιστὰς ἐκδουλεύσεις των, συνεχώρησε τὴν

πράξει των. Τότε οἱ κάτοικοι, δράττοντες τῆς εὐκαιρίας ταύτης, διεπραγματεύοντο ἀμφοτέρω τὰ μέρη, μετακομίζοντες τροφὰς καὶ εἰς τὸν Ῥωσικὸν στόλον καὶ εἰς τὸν Ὀθωμανικόν, καὶ ὠρελοῦντο ἀμφοτέρωθεν. Οὕτω δὲ τὰ πλοῖα των ἐφοδιασμένα μὲ διπλᾶ πιστοποιητικὰ ἀπὸ τὸ κοινὸν τῆς Ὑδρας, ὅτε συνηγόντο ὑπὸ τοῦ Ῥωσικοῦ στόλου, ἐπαρουσίαζον τὸ διαλαμβάνον τὴν εἰς τὸ Αἰγαῖον Πέλαγος διεύθυνσίν των, ὅτε δὲ ὑπὸ τοῦ Ὀθωμανικοῦ τὸ διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ Ἑλλάσποντον. Οὕτω πῶς πολитеυόμενοι διὰ τῆς συνετῆς διαγωγῆς των, εὐηρέστουν εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη τὰ διαμαχόμενα, ἐν ᾧ καιρῷ αἱ ἄλλαι ναυτικαὶ νῆσοι ὑπέστησαν τότε πολλὰς ζημίας καὶ σχεδὸν τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ναυτικοῦ των, τὸ ὅποιον ἦν θει τότε, οἷον τοῦ Γαλαξειδίου, τῆς Πάτμου, καὶ πρὸ πάντων τῆς Μυκῶνου, ἣτις εἶχε ναυτικὸν πολὺ ἀνώτερον ἀσυγκρίτως ἀπὸ τὸ τῆς Ὑδρας καὶ κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὸ μέγεθος συγκείμενον ἀπὸ εἰκοσιπέντε περίπου πλοῖα εὐμεγέθη καὶ χωριτικότητος τετρακοσίων ἕως ἐπτακοσίων τόνων ἕκαστον.

Ἄλλ' οἱ Ὑδραῖοι παρὰ τοὺς λοιποὺς κατοίκους τῶν νήσων ἐδειξαν ἀπαραδειγμάτιστον δραστήριότητα περὶ τὰ Ναυτικά, περιπλέοντες ἐν ὥρᾳ χειμῶνος οὐ μόνον τὴν Μεσόγειον, ἀλλὰ καὶ τὸν Εὐξείνιον Πόντον (Μαύρην θάλασσαν,) ἐν ᾧ οἱ λοιποὶ τῶν νήσων κάτοικοι μόνον τὴν ἀνοιξιν ἐξήρχοντο τοῦ λιμένος των, κατὰ δὲ τὸ φθινόπωρον ἐπέστρεφον καὶ ἐφρσύχαζον εἰς τὰς ἐστίας των.

Ἀφοῦ δ' ἐβελτιώθη ἡ χρηματικὴ αὐτῶν κατάστασις διὰ τῶν ναύλων, ἤρχισαν οἱ Ὑδραῖοι ν' ἀνα-